

Troms fylkeskommune - Næringssetaten
Postboks 6600
Tromsø

Tillatelse etter forurensningsloven til anlegg for matfisk av laks og ørret på ny lokalitet Dale i Harstad kommune - Salaks AS

Fylkesmannen i Troms har gitt tillatelse etter forurensningsloven til et sjøbasert anlegg for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret ved lokaliteten Dale i Toppundet, Harstad kommune med en maksimalt tillatt biomasse (MTB) på 3 600 tonn. De forurensningsmessige sidene ved etableringen er også vurdert etter bestemmelsene i naturmangfoldloven og vannforskriften, og vi finner at den kan finne sted uten overskridelse av resipientens bæreevne. Vi har satt krav om gjennomføring av miljøundersøkelser (jf. C-undersøkelse med undersøkelsesfrekvens gitt i nye NS 9410:2016)

Vi viser til søknad fra Salaks Oppdrett AS, datert 23. februar 2015, oversendt fra Troms fylkeskommune 23. februar 2015 til foreløpig vurdering for behandling etter forurensningsloven, og brev datert 7. mars 2016 med resultatet av den kommunale behandlingen i Harstad kommune. Vi gjør oppmerksom på at for arbeidet med denne utslippstillatelsen skal søker betale et saksbehandlingsgebyr (se nedenfor).

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 og § 16 gir Fylkesmannen i Troms herved *Salaks AS* tillatelse til utslipp til luft og vann fra et oppdrettsanlegg for matfisk av laks, ørret og regnbueørret på følgende lokalitet i Harstad kommune:

Lokalitet	MTB (tonn)	UTM-koordinater (midtpunkt anlegg) EUREF 89 UTM sone 33	Samlokalisering
Dale*	3 600	7646594 N – 553980 Ø	TB0020, TK0003, TLV001 og 1 "grønn" konsesjon

Tillatelsen gjelder på de spesielle og generelle vilkår som følger vedlagt.

*Det er satt krav om gjennomføring av en trendovervåking. Se vilkår 7.

TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen kan tas i bruk fra det tidspunkt anlegget har fått akvakulturtillatelse fra Troms fylkeskommune. Dersom anlegget ikke har etablert seg, utvidet eller flyttet innen 2 år, må det i henhold til forurensningslovens § 20 gis melding til Fylkesmannen som avgjør om en ny søknad er nødvendig.

Tillatelsen gjelder for produksjon av laks, ørret og regnbueørret i merdanlegg i sjø. Maksimalt tillatt biomasse for lokaliteten er oppgitt i tabellen ovenfor.

Tillatelsen omfatter i tillegg eventuelle utslipp fra produksjonsutstyr og sanitæravløp knyttet til anleggets oppdrettsvirksomhet, med unntak av forhold nevnt i vilkårene for utslippstillatelsen.

Tillatelsen gjelder ikke for slaktning og sløying av fisk og impregnering av nøter.

FRISTER

Tiltak	Frister	Punkt i vilkårene
Internkontroll	Ved oppstart	6.1
Plan for disponering av avfall fra virksomheten.	Ved oppstart	4.1
Årsrapport ang. produksjon, avfall, forbruk mm.	Rapporteres i tråd med gjeldende regelverk	6.3
Undersøkelserprogram - trendovervåking	1 måned etter dato for akvakulturtillatelse	7

BEGRUNNELSE

Søknaden gjelder etablering av en ny lokalitet for matfiskproduksjon av laks, ørret og regnbueørret i sjøanlegg hos Salaks AS ved Dale ved Grytøya, Harstad kommune. Søknaden omfatter maksimal tillatt biomasse (MTB) på 3 600 tonn. Søknaden gjelder også for forflåte.

Søknaden har vært behandlet i Harstad kommune som anbefaler at det gis tillatelse. Området hvor anlegget søkes plassert er avsatt til formålet i kommunens kystsonenplan (2016). I forbindelse med den offentlige høringen av søknad, kom den inn en merknad fra Nordlaks Oppdrett AS som mener at søknaden bør avslås, og området tas ut av planen. Vedlagt uttalelsen fra kommunen var også svaret fra Salaks AS til denne merknaden. Vi kan ikke se at det er redegjort for forhold i merknaden som skulle tilsi at vi ut i fra en forurensningsmessig vurdering ikke skulle gi tillatelse etter forurensningsloven. Vi har også satt som vilkår at det gjennomføres en trendovervåking.

Vi gjør oppmerksom på at lokaliteten godkjennes for den MTB som er oppgitt i tabellen over, og at en samlokalisering der lokaliteten er nevnt i flere tillatelser, ikke betyr at hver av konsesjonene har samme MTB på lokaliteten.

Kunnskapsgrunnlaget og forholdet til naturmangfoldloven og vannforskriften

Ved all utøving av offentlig myndighet som gjelder natur, jf. naturmangfoldlovens § 7, skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn. Det er viktig å avklare eksisterende kunnskap før vurderingene gjøres.

Det er gjennomført en obligatorisk B-undersøkelse som dokumenterer, som forventet, god miljøtilstand under anlegget siden det ikke har vært oppdrettsaktivitet her tidligere. Det er ikke dokumentert at det er gjennomført utvidete miljøundersøkelser i området for anlegget. Siden dette er en ny lokalitet, og for følge med på utviklingen av resipienten i området, har Fylkesmannen satt som vilkår at det gjennomføres en trendovervåking etter beskrivelsen gitt i den nye NS 9410:2016. Se nærmere detaljer under vilkår 7.

Den aktuelle vannforekomsten for anlegget, 0401020400-4-C Toppsundet, er i Vann-nett klassifisert til å ha en svært god miljøtilstand. Det er videre vurdert at det ikke er risiko for at miljømålene om minst god miljøtilstand ikke vil bli nådd innen 2021.

Kapasiteten for denne type oppdrettsområde (resipient) vurderes generelt som god med hensyn på organisk belastning og næringssaltbelastning. Omsøkte lokalitet ligger i nordøst i Toppsundet. Den forventede organiske belastningen fra produksjonen i oppdrettsanlegget vil trolig ikke overstige den kapasitet man beregner dette området har. Da er belastning fra andre kilder tatt med.

Vi kan derfor ikke se at vannforskriftens mål om minst god økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten, vil bli overskredet med denne endringen basert på det arbeidet med klassifisering som er gjort så langt (jf. § 4 i forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften¹)). Vi har imidlertid satt krav om oppfølgende undersøkelser, som vil kunne avdekke en trendutvikling i den ene eller annen retning.

Naturbase og Artskart (Artsdatabanken) viser ingen spesielle registreringer i nærområdet (f. eks. prioriterte naturtyper og rødlistearter) som potensielt kunne bli påvirket av utslippet fra oppdrettsanlegget. Med dagens kunnskapsgrunnlag kan vi heller ikke se at den samlede organiske belastningen i området vil føre til overskridelse av den naturlige renskapasiteten i resipienten (jf. nml § 10).

Naturmangfoldloven (nml) § 12 setter krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Så vidt vi kan se synes også den tekniske beskrivelsen av anlegget å være i tråd med gjeldende krav.

Vi vil likevel understreke at Fylkesmannen ikke er godkjenningsmyndighet for den tekniske utformingen av anlegget, så dette er kun en skjønsmessig vurdering basert på beskrivelser og sammenligning i mange liknende søknader. Det er heller ikke en vurdering av risikopotensialet når det gjelder rømming ved uhell og uforutsette skader.

Med det kunnskapsgrunnlaget (jf. nml § 8) vi sitter med i dag, mener vi derfor at etableringen kan finne sted sett ut i fra vår rolle som forurensningsmyndighet. Dagens kunnskapsgrunnlag tilsier videre at det ikke er vesentlige usikkerheter med det som skulle tilsi en føre- var tilnærming (jf. nml. § 9).

ENDRINGER OG OMGJØRING AV TILLATELSEN

I medhold av forurensningslovens § 18 kan Fylkesmannen oppheve eller endre pålegg som er gitt i denne tillatelsen eller gi nye pålegg. Fylkesmannen kan også kalle tilbake tillatelsen dersom forutsetningene gitt i § 18 tilsier det.

TVANGSMULKT

I medhold av forurensningslovens § 73 kan Fylkesmannen fastsette tvangsmulkt til staten for å sikre at vilkårene i utslippstillatelsen gjennomføres.

¹ Vannforskriften: <http://www.lovdatabank.no/cgi-wif/ldles?doc=/sf/sf/sf-20061215-1446.html>

STRAFFANSVAR

Ved overtredelse av denne tillatelsen, med vilkår, kommer forurensningslovens kap. 10 til anvendelse dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelser.

ERSTATNINGSANSVAR, KLAGEADGANG MV.

Tillatelsen til utslipp fritar ikke for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler jf. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Vedtaket kan etter forvaltningsloven § 28 påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (jf. forvaltningslovens § 42). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jf. forvaltningslovens § 2 bokstav b, jf. § 28)."

Oppstart av anlegget før en eventuell klage er avgjort skjer på eget ansvar.

Saksbehandlingsgebyr

For arbeidet med denne tillatelsen skal det betales et gebyr etter sats 4 (laveste sats) som for tiden utgjør kr. 21 000,-, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Med hilsen

Evy Jørgensen e.f.
miljøverndirektør

Per Kr. Krogstad
fagansvarlig Forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Vilkår til tillatelse

Kopi med vedlegg:

Mattilsynet kontorsted Finnsnes	Postboks 383	2381	Brumunddal
Salaks AS	Rotvika	9350	Sjøvegan
Harstad kommune	Postmottak	9479	Harstad
Nordlaks Oppdrett AS	Postboks 224	8455	Stokmarknes

VEDLEGG TIL TILLATELSE

for Salaks AS, Harstad kommune
Snr. 2008/1142 - 137.
Dato: 4. april 2016.

TILLATELSENS VILKÅR

1. UTSLIPP TIL VANN

1.1 Fôr

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Det tillates bruk av våtfôr for en produksjon begrenset til 50 tonn. Ved større produksjon skal det benyttes tørrfôr eller mykfôr. Oppmalt våtfôr skal tilsettes tilstrekkelig bindemiddel for å unngå forspill og forurensning.

Definisjoner:

Våtfôr: Hel fisk, slo eller oppmalt fisk/avfall tilsatt bindemiddel. Konsistensen av oppmalt våtfôr er deigaktig. Tørrstoffinnhold < 40 %

Mykfôr/pellets: Oppmalt fisk/fiskeavfall, tilsatt så mye bindemiddel at den kan føres ut som pellets uten å gå i oppløsning. Tørrstoffinnhold > 50 %

Tørrfôr: Tørrstoffinnhold > 90 %

1.2 Fôrkjøkken

Fettholdig avløpsvann fra fôrkjøkken skal passere fettavskiller før utslipp. Fettavskilleren skal utformes, dimensjoneres og drives i samsvar anbefalinger gitt i rapport 65 (Norvar 1996): Forslag til veileder for fettavskiller..... Utslippetsledning skal føres ut i sjøen slik at munningen ligger på minst 20 m dyp og minst 20 m fra strandkanten (ved middelvannstand). Ledningen må forankres slik at den ikke flyter opp eller forandrer leie. Plassering av ledningen må foregå og avmerkes i samråd med Kystverket.

1.3 Medisiner/kjemikalier

Anvendelse og utslipp av medisiner, insekticider, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra forurensningsmyndighetene.

1.4 Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom mm må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler for utslipp.

2. UTSLIPP TIL LUFT

Fôrlagring og -tilberedning, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at de ikke fører til luktulemper av betydning for naboer mm.

3. STØY

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyulemper.

4. AVFALL OG SLAM

4.1 Produksjonsavfall og slam

Alt avfall som oppstår ved anlegget skal leveres til godkjent mottak.

Død fisk, slakteavfall, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper.

Død fisk skal tas opp av sjøen minst hver dag i sommerhalvåret som gjelder fra 1. juni til 31. oktober, og annenhver dag i vinterhalvåret. Ved høy dødelighet skal hyppigheten økes.

Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes.

Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv fiskedød, f.eks. ved algeoppblomstring eller sykdom.

Antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal oppbevares i eget lager. Lageret skal ha tilstrekkelig kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom.

Oppsamlet organisk avfall som ikke inneholder antibiotika skal om mulig utnyttes til enten fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende bestemmelser.

Dumping i sjøen er ikke tillatt.

Nedgraving og forbrenning tillates bare etter skriftlig godkjenning fra Fylkesmannen og Mattilsynet.

4.2 Medisin- og kjemikalierester

Ubenyttede rester av medisinfor, antibiotika, insekticid samt andre spesielle miljøfarlige stoffer inkludert emballasje skal samles opp og lagres forsvarlig før avhenting ved produsenten eller annen instans godkjent av myndighetene. Det samme gjelder for oppsamlet antibiotikaholdige fôrrester og ekskrementer.

4.3 Annet avfall

Emballasje o.l. samt alt annet avfall som ikke omfattes av pkt 4.1 og 4.2 skal overføres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper.

4.4 Slamfjerning

Dersom det er nødvendig med slamfjerning fra sjøbunnen skal dette omsøkes skriftlig hos Fylkesmannen. Søknaden skal beskrive hvordan slammet er tenkt transportert og disponert. På grunn av smittefaren må også veterinærmyndighetene (Mattilsynet) varsles.

Oppsamlet slam skal om mulig nyttes til gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende regelverk

5. OPPBEVARING AV MEDISINER OG KJEMIKALIER

Medisiner, insekticider, kjemikalier mm skal lagres forsvarlig og avlåst slik at de ikke er tilgjengelig for uvedkommende. Lagerlokalet skal utformes slik at spill ved uhell e.l. kan samles opp og ikke slippes ut. f. eks. ved hjelp av oppsamlingstanker/kanter med tilstrekkelig volum.

6. KONTROLL

6.1 Internkontroll/rutiner for vedlikehold.

Bedriften plikter å bygge opp et internkontrollsystem (jf internkontrollforskriften). Systemet skal blant annet inneholde mål for miljø og sikkerhet, beskrivelse av organisering, rutiner og prosedyrer, og oppdatering av systemet. Bedriften plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med fôringsutstyr, eventuelle renseanlegg mm, slik at disse alltid drives mest mulig effektivt. For å sikre dette, skal bedriften drive rutinemessig forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservelager av de mest utsatte komponenter.

6.2 Kontroll

Bedriften skal registrere og journalføre følgende data;

- fiskebestand
- mengde død fisk
- mengde rømt fisk
- fôrtype og forbruk
- anvendelse av antibiotika, insekticider, og andre kjemikalier (type og mengde).
- mengder oppsamlet antibiotikaholdig slam og disponeringsmåte
- avfallsmengder og disponeringsmåte

Journalen skal oppbevares på anlegget i minst 2 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon.

Bedriften plikter å la representanter for fylkesmannen og de etater og institusjoner som Fylkesmannen bemyndiger, inspisere anlegget til enhver tid.

6.3 Årsrapport

Hvert år skal det utarbeides en rapport som viser siste års produksjon, avfallsmengder og -håndtering, samt forbruk av fôr, medisin mm. Årsrapporten skal inneholde en sammenligning av faktiske og tillatte mengder/forhold. Eventuelle overskridelser må kommenteres.

Rapportering til myndighetene skal skje i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler for slik rapportering. Fylkesmannen kan også til enhver tid be om å få tilsendt en skriftlig rapport som dokumenterer disse forholdene.

7. RESIPIENTUNDERSØKELSE

Bedriften plikter å bekoste eller delta i de undersøkelser som Fylkesmannen finner nødvendig for å kartlegge anleggets forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51.

Bedriften kan også pålegges å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved et resipientundersøkelsesprogram for området hvor anlegget er plassert.

Krav om gjennomføring av trendovervåking etter NS 9410:2016

Innledningsvis gjør vi oppmerksom på at det er foretatt en revidering av tidligere NS 9410. Den nye standarden NS 9410:2016 erstatter NS 9410:2007, og har fått navnet *Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg*.

Trendovervåking ved Dale i Toppsundet, Harstad kommune.

Salaks AS skal bekoste og ved hjelp av uavhengig og kvalifisert fagkompetanse gjennomføre en trendovervåking i overgangssonen for oppdrettsanlegget ved Dale (jf. NS 9410:2016, kapittel 4). Vi viser ellers til beskrivelsen for gjennomføring av undersøkelsene som vist i NS 9410:2016, kapittel 8.

Den første C-undersøkelsen skal tas rett etter den første produksjonssyklusen (deretter i tråd med tabell 6 side 19 i NS 9410:2016).

Program med beskrivelse av trendovervåkingen

Salaks AS skal sende inn et program til Fylkesmannen for gjennomgang, utarbeidet av uavhengig og kvalifisert fagkompetanse, som beskriver undersøkelsesopplegget som vist over, og med kart som viser plassering av prøvestasjoner. Denne skal sendes inn **senest 1 måned** etter at det gis tillatelse etter akvakulturloven av Troms fylkeskommune.

Rapportering

Etter at undersøkelsen er gjennomført, skal det lages en skriftlig rapport som beskriver undersøkelsen (*material og metode*), og hvor resultatene skal presenteres i tabeller og grafer. Se også pkt. 8.9 Rapport i NS 9410:2016.

Grunnlagsdata skal gis som vedlegg. Rapporten skal videre inneholde en kvalifisert vurdering av resultatene.

Grunnlagsdataene (rådata) skal også lagres elektronisk på et format som gjør at de kan importeres direkte inn i den nasjonale databasen Vannmiljø. Dette gjøres på spesielt utviklet regneark i Excel.

Fylkesmannen er behjelpelig med veiledning med denne delen dersom det er usikkerheter omkring dette når tiden for rapportering nærmer seg.

8. GENERELT

8.1 Egenkontroll og ansvar

Bedriften plikter, gjennom instruksjer, kontroll og andre tiltak, å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig.

8.2 Akutte utslipp

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå akutte utslipp av f. eks olje og kjemikalier o.l. Ved akutt eller fare for akutt forurensning skal brannvesenet (110) kontaktes umiddelbart.

8.3 Nedleggelse, eierskifte, konkurs

Ved eierskifte, inklusive ny eier etter en konkurs, må det gis melding om dette til forurensningsmyndigheten innen 4 uker. Det samme gjelder ved navneendring. Ved nedleggelse av driften, f.eks. på grunn av en konkurs, skal det også gis melding om til forurensningsmyndigheten, jf. forurensningslovens § 20.

Bedriften er ansvarlig for all rydding og istandsetting av det berørte område, jf. forurensningsloven § 20. Dette inkluderer fjerning av bøyefester, slam på sjøbunnen mm. etter nærmere anvisning fra Fylkesmannen.

8.4 Risikoklasse

Virksomheter som har fått tillatelse etter forurensningsloven, skal plasseres i en risikoklasse. Ved kontroller skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Det er 4 klasser (1-4), og hvor 1 har høyest sats. Størrelsen på satsen følger av kapittel 39 i forurensningsforskriften om Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Plasseringen i risikoklasse vurderes blant annet ut i fra forurensningspotensial og resipienten hvor virksomheten ligger. Ved senere endringer i dette vurderingsgrunnlaget, kan virksomheten plasseres i en annen risikoklasse.

Denne virksomheten er plassert i risikoklasse 3.